

Mesto Chihuahua v rokah konstitucionalistov.

GENERAL VILLA JE POGNAL FEDERALCE V BEG. — ŠTIRJE GENERALI IN DVATISO VOJAKOV JE ZBEŽALO V GORE. — ZASLEDUJEJO JIH USTAŠI. — NAGRADA NA GLAVO VSAKEGA POVELJNIKA. — BLOKADA, KI JE TRAJALA KROG MESTA MESEČ DNI, JE SEDAJ KONČANA IN PRIČELI SO V OZITI VLAKI.

Konstitucionalisti so zavzeli Chihuahua. Tako se glasi poročilo iz Juarez, ki je došlo pred nekaj dnevi. Štirje generali in dvatiso vojakov je zbežalo v gore. Zasedujejo jih ustaši. Nagrada na glavo vsakega poveljnika. Blokada, ki je trajala krog mesta mesec dni, je sedaj končana in pričeli so v oziti vlaki.

Prodajalne v Juarezu, kojih imajo več, so se branili sprejeti denar, katerega je izdal general Carranza, da se ne bi dovedlo eksportirati v mejna mesta Združenih držav ukradenega blaga v vrednosti \$75.000.

General Villa je sporočil generalu Carranza, da se je general Carranza, federalni poveljnik v Juarezu za časa osvojitve potom konstitucionalistov, skrival na domu nemškega konzula v nekem predmestju. Generalu Villi se je naročilo, naj pri konzulu za dovoženje, da sme aretirati Castra.

Juarez, Mehika, 1. dec. — General Francisco Villa je danes naznanil, da so brzojavke z njegove fronte potrdile vest, da je general Salvador Mercedo in dva tisoč zveznih čet zapustilo Chihuahua ter se umaknilo v smeri proti severozahodu.

To novico je prinesel iz Chihuahu poseben kurir, nakar so jo brzojavili generalu Carranza v Nogales.

Pričakuje se, da bodo koncem tedna vozili vlaki v Chihuahua ter da bo preklicana blokada, katero so proglasili ustaši.

Mexico City, Mehika, 1. dec. — Predsednik Huerta, kojega odhod iz mehiškega glavnega mesta je dal povod najrazličnejšim govoricam, se je vrnil danes popoldne nazaj. Med drugim se je tudi glasilo, da se je podal v Vera Cruz, odkoder je baže nameraval odpotovati v Evropo.

Mesto Torreón, ki se nahaja že dolgo časa v rokah ustašev, namerava baže osvojiti nazaj kolona federalcev pod poveljstvom generala José Refugio Velasco. Vojaske oblasti izjavljajo, da bi bil padec Torreóna hud udarec za ustaško gibanje, ker je to mesto takorekoč ključ za operacije v štirih državah ter se nahaja na meji države Coahuila.

Velasco je dobil nalogo, naj takoj po osvojitvi Torreóna prične prodirati proti Durangu.

El Paso, Tex., 1. dec. — Dodatna poročila glede osvojitve mesta Juarez od strani ustašev pod poveljstvom Ville pravijo, da je sledilo osvojitvi plenjenje številnih trgovin. Plen se je baže prodalo ameriškim trgovcem v El Paso. Tudi takim prodajalnam se ni prizaneslo, kojih imajo več, so znana. Maks Weber, nemški konzul v Juarezu, je ogorčen, ker so ustaši obkolili njegovo hišo ter zanikali, da bi se nahajal v njegovem varstvu general Francisco Castro, poveljnik federalnih čet v Juarezu.

Francisco Escudero, minister za zunanje zadeve v kabinetu generala Carranza, je svaril danes v imenu ustave Združenih držav pred intervencijo.

"Padec Huerte je neizogiben", je rekel. "Nemogoče je Združenim državam vladati dvajset milijonov Mehičanov. Mislo ustaško pleme indijanske in španske krvi in nihče nam ne bo nikdar vladal. Nahajamo se v velikem boju ter bomo ustvarili prost narod in pristoječo državo. Tvorili bomo oporo Združenim državam za panamski prekop v slučaju, da se bo z nami postopalo pravično."

Mexico City, Mehika, 1. dec. — Danes je bila podpisana provizorna pogodba med mehiškim vojnim ministrom in dunajskimi in berlinskimi tiskalniki za dobavo 50.000 Mauser-pusk in 100 milijonov patronov.

Minister Moheno se je vrnil danes jutraj iz Vera Cruz ter se je vdeležil kabinetske seje v Narodni palači.

Iz delavskega sveta.

25 delavskih voditeljev pred veliko poroto. Štirinajst štrajkarjev aretiranih.

Pueblo, Colo., 1. dec. Zvezna velika porota je poslala tukajšnjemu sodišču poročilo, v katerem dolži različnih prestopkov 25 voditeljev in organizatorjev United Mine Workers of America. Organizatorji se baže zavzemajo za nekaj delavski monopol, potom katerega hočejo preprečiti meddržavni promet.

To poročilo je zadelo delavske voditelje kakor strela iz jasnega neba. Sodišče zahteva, da se morajo premogarske postave kar najbolj natančno izpolnjevati. Najboljše bi bilo seveda, če bi governer z dovoljenjem zakonodaje prepovedal za časa stavke prodajo municije in orožja.

Indianapolis, Ind., 1. dec. — Prvi dan stavke voznikov in šoferjev je potekel brez vsakih resnih nemirov. Policija je aretirala štiri ženske, ki so hotele zaustaviti nek voz. Štrajkarji so imeli nocoj zvečer v Labor Temple zborovanje na katerem so sklenili pustiti pri miru vozove za živila in perilo. V toku enega dneva je bilo zapriščenih sedemsto specialnih policistov.

Ameriške sufragetke.

Washington, D. C., 1. dec. — Danes je bila otvorjena 45. letna konvencija ameriških sufragetk pod predsedstvom dr. Anne Howard Shaw. Navzočih je bilo kakih tisoč žensk.

Pomemben je bil govor Mrs. Patty R. Jacobs iz Alabame, ki se je obračala proti splošno razširjenim govoricam, da nameravajo ženske iz južnih držav uprizoriti secesijo od narodne zveze. Mrs. Jacobs je imenovala trditve, da nočejo ženske iz južnih držav ničesar vedeti o ženski volilni pravici, žaljenje inteligence tamošnjih žensk ki vedo zelo dobro, da je volilna pravica edino sredstvo, ki more dovesti do izvojevanja ženskih pravic.

Kitajsko mesto sedaj brez kokaina.

Pod obtožbo, da je prodajal kokain, je bil včeraj pridržan v Essex Market sodišču v New Yorku 31-letni Isaac Cohen, bivši poštni uradnik. Glasom izpovedi policije je Cohen zalagal s kokainom celi kitajski mestni del ter pri vsaki uči, katero je prodal, zaslužil po \$6. Neki detektiv, kateremu je prodal za 50 centov kokaina, ga je spravil pod ključ.

\$29.000.000 odškodnine.

New Orleans, La., 1. dec. — V tukajšnjem zveznem okrožnem sodišču je bilo vloženih nadaljnjih 15 tožb proti "American Sugar Refining Co." Od družbe, ki je baže prekršila antitrustno postavko, se zahteva \$29.000.000 odškodnine. Samo družba "Louisiana Cane Growers" je vložila devet tožb.

Delo otrok.

Washington, D. C., 1. dec. — Illinoiski zakon o delu otrok, ki prepoveduje delati osebam pod 16. letom, je stopil danes v veljavo.

Cena voznja.

Parnik od Austro-Americana proge

"ARGENTINA" odpluje dne 9. decembra 1913.

Vožnja stane iz New Yorka do: Trsta ali Reke \$36. Ljubljane \$37.18 Zagreba \$37.08

Vožnje listke je dobiti pri FRANK SAKSER, 82 Cortlandt St., New York City.

Naval naseljencev.

Dela primanjkuje.

Avstro-ogrski konzulat pošlje vsak dan na stotine ljudi domov, ker so brez dela.

ŠTATISTIKA.

V zadnjem letu je prišlo sem iz Avstro-Ogrske 137,245 ljudi. — Vrnilo se jih je 28,760.

Tok naseljencev z vsakim dnem narašča. Želja po brezskrbnem življenju in misel, da se tukaj pobirajo dolarji kar na tleh, žene ljudi v "obljubljeno" deželo. Toda večina jih je razočaranih. Tovarne ne obratujejo, po nekaterih državah so stavke, težko priskrben denar kmalo poide, kaj preostaja ubogemu delavcu? Na Avstro-ogrskem konzulatu v New Yorku se kar treveče, ki bi radi šli nazaj v staro domovino, pa nimajo dovolj denarnih sredstev. Po leti se človek že na kak način preživi, ni pa tako po zimi, ko počivajo vsa dela na prostem. Čeravno jih pošlje konzulat vsak dan veliko število domov, naval naseljencev vendar ne pojenja.

Tako se je naprimer v fiskalnem letu, ki se je končalo meseca junija izselilo iz Avstrije 137,245 oseb, nazaj jih je šlo pa samo 28,760. Iz Ogrske jih je dospelo 117,580, dočim se jih je samo 29,040 vrnilo.

Na Ellis Islandu bodo prijeli in deportirali Stefana Muellera iz Szegedina, ker je pri neki banki poneveril precej denarja.

Albert Tahaern, Anglež, katerega so hoteli pred dvema mesecema deportirati z Ellis Islanda in ki je na zagonetan način ušel, se nahaja zopet na psihopatičnem odelku. Aretirali so ga v hiši št. 209 vzh. 58. ceste. Trehaern je med tem časom pisal na Ellis Island več grozljivih pisem.

Podel atentat.

San Francisco, Cal., 1. dec. — Predno se je vzdignil v zrak zrakoplov Arthur Rybritzki je še enkrat natančno pregledal svoje letalo. V svoje največje začudenje je zapazil, da je žica, ki drži gondolo, prerezana in da so skozi vsi vijaki napol odvitvi. S takim zrakoplovom bi prišel komaj do višine 200 čevljev, pa bi padel na tla. Kdo je bil tako podel in kdo mu je želel smrt, ni znano.

5000 mož zastavkalo.

Tamaqua, Pa., 1. dec. — 5000 delavcev Lehigh Coal and Navigation Co. v Panther Creek Valley je danes jutraj zastavkalo radi nove razporedbe delavnega časa. Dosedaj so bili ljudje navajeni od sedme ure jutraj brez opoldanskega odmora delati do četrte ure popoldne. Sedaj pa zahteva družba, da se drži 45 minut dolgo opoldansko pavzo, vsled česar bi seveda morali delavci delati 45 minut dalj.

Argentinsko meso.

Washington, D. C., 1. dec. — Dr. N. T. Suarez, šef argentinskih ledenice, ki je tukaj 20 dni preiskoval ameriške ledenice, je odpotoval včeraj v New York, kjer bo pregledal precejšnjo pošiljatev argentinskega mesa v spremstvu ameriških inšpektorjev.

Zenski policisti.

Chicago, Ill., 1. dec. — K skupini za policiste se je danes prijavilo 300 žensk. Dosedaj jih je uslužbenih samo deset. Službo opravljajo po najbolj razupitih delih mesta in so oborožene z revolverjem.

Proces dr. Knabe.

Obtoženega dr. Craiga se slika kot bestijo. — Sistematično je baže zasledoval deklice.

Shelbyville, Ind., 1. dec. — Celovito najgorostnejših obtožb je naperil danes pri otvoritvi procesa distriktni pravnik Inman iz Indianapolis proti dekanu Indiana Veterinary College, dr. William B. Craigu. Označil ga je kot človeka, ki je razumel stat pred svetom brez madeža, dočim je na skrivnem brezobzirno sledil principu, da uničuje deklice.

Zagovorniki obtoženca so se strašno razburili ter so neprestano protestirali, dokler ni sodnik Swan rekel porotnikom, naj se odstranijo iz dvorane. Sodnik je kmalu odločil, da bo sprejel v uradne zapiske le oni del obtožnice, ki se tiče uplivanja na priče.

Okrajni pravnik Inman je slikal, da je imel dr. Craig navedeno peklenski sistem, potom kojega je zvalil deklice v past. Izjavil je, da ima dokaze, da se nahaja med žrtvami dr. Craiga tudi neka zelo mlada visokošolka, da je neko steno grafinjo, katero je tudi ruiniral, poslal v Florida. Dr. Craig je kmalu razveljavil svojo zaročilo z dr. Heleno Knabe edinolet z namenom, da ujame v svoje mreže neko drugo žensko. Ta ženska je tudi izginila ter se nahaja izvan jurisdikcije sodišča države Indiana.

Inman hoče nadalje dokazati, da je ena izmed žrtv prosila dr. Craiga naj jo poroči, nakar ji je slednji odgovoril: "Jaz plačam v gotovini."

Ena tožba je sledila drugi, dokler ni prišel Inman do umora samega. Izjavil je, da je dr. Craig svojim učencem dve uri prej pripovedoval o umoru, predno je dobil telefonično obvestilo o njem.

Zagovornik Spann je objavil, da je zagovornišvo izpremenilo svoje načrte. V jutrajšnjem otvorilnem govoru bo obrazložil način, kako bo postopalo zagovornišvo tekom procesa.

Deček dobil odškodnino.

Washington, D. C., 1. dec. — Zvezno nadsodišče je danes potomo soglasne razsodbe odobrilo postavbo države Illinois, ki prepoveduje zaposlenje otrok po 16. leti v gotovih nevarnih industrijskih strokah in kaznuje delodajalce, ki kršijo to postavbo, s tem, da določa za ponesrečene primeroma visoko odškodnino. Mladoletni Artur Beauchamp je tožil Sturgis & Burns Manufacturing Co. za odškodnino, ker je bil pri delu izgubil tri prste. Sodišče v Illinoisu mu je prisodilo \$4500. Tvrdba je napadla postavbo s trditvijo da pomenjajo določbe neprimeren pritisk ter da kršijo kontraktno prostost otroka. Nadalje je trdila tvrdba, da je deček napačno imenoval svojo starost.

Nadsodišče je zavrnilo vse te točke ter je izjavilo, da bi morala tvrdba uporabiti vsa sredstva, da določi starost dečka, predno ga je sprejela v službo. Sodnik Hughes je dostavil, da je treba dati državi pravico, da na ta način ščiti življenje in zdravje svojih državljanov.

\$4.592.150.

Zvezni maršal Marshall je vložil včeraj deset tožb proti importirerjem, ki so vtihotapili velikansko množino poreclana s Kitajske. Slepili so že od leta 1910; vlada zahteva od njih \$4.592.150.

Bančni ravatelj v zaporu.

Bivši ravatelj propale Cosmopolitan Banke v Pittsburghu, Pa., A. L. Richmond, je bil včeraj spoznan krivim soudeležbe pri goljufiji.

Ljubezljiv šofer.

Precejšna kazen.

Ker je poljuboval mlado deklico, se ni dosti brigal za vožnjo. — \$25 kazni.

40 MILJ NA URO.

Veliko oseb kaznovanih. Zaradi prehitre vožnje. Nesreče ni bilo nobene.

Pred policijskim sodiščem se je moral včeraj zagovarjati 21-letni šofer Armen Schmolli s št. 175 zap. 72. ceste, New York, ker je vozil jo Broadwayu s hitrostjo 40 milj na uro. Stražnik Haggerty ga je dohitel z motorjem in ga aretiral.

Schmolli se je pred sodnikom takole odrezal: — Pri sebi sem imel svojo ljubico in sem jo neprestano poljuboval. Če ima človek tako sladkost poleg sebe, se ne meni veliko za vožnjo.

Sodnik ga je nato podučil, da ni avtomobil pripraven prostor za poljubovanje in mu naložil \$25 kazni.

Pred Harlem-policijskim sodiščem je bilo včeraj kaznovanih več posestnikov garaž, ker so vozili s preveliko naglico. Ponavadi so take kazni precej nizke, toda v tem slučaju so znašale preko \$30.

Pred Yorkville-policijskim sodiščem je bilo obsojenih 72 oseb na kazen \$25, ker so vozile prehitro.

Vsega skupaj se je moralo včeraj zagovarjati 310 šoferjev oziroma lastnikov avtomobilov. Plačali so \$2500 kazni.

Čudno, da se ni v nedeljo prigodila nobena večja avtomobilna nesreča, kar je pri takih prilikah že navada. Magistrat Krotel se je izrazil, da bo kazni za predzne avtomobiliste še zvišal, ker se bo le na ta način dalo zmanjšati število nesreč.

Nova japonska vojna ladija.

Nagasaki, Japonsko, 1. dec. — Danes so spustili v morje novo japonsko bojno ladjo "Kirishima." Ob tej priliki so se vršile velike slavnosti. Nova vojna ladija ima 27.500 ton dislocementa, stroji na njej proizvajajo 70.000 konjskih sil.

Afera Zelaya.

Izročilno postopanje proti bivšemu predsedniku republike Nicaragua, Zelaya, je bilo odgodeno.

Washington, D. C., 1. dec. — Republika Nicaragua je danes preklicala prošnjo, naj bi se ji izročilo prejšnjega predsednika Zelaya. Tamošnje oblasti so za dovoljve z načrtom, da se deportira generala v njegovo rojstno mesto, Barcelono na Španskem.

Za večjo varnost.

Washington, D. C., 1. dec. — Inženirji, ki se uslužbeni pri Panamskem prekopu, so sklenili, da se odstrani pri Culebra ožini precej visok hrib, ker se boje, da bi se zemlja še z naprejem ne posipala. To delo bo ogromno, posebno če se pomisli, da bodo morali zvoziti delavci vstran 1.500.000 kubičnih jardov zemlje in kamenja.

KOLEDAR

"GLAS NARODA" za leto 1914 je izšel; oskrbljen je z lepimi slikami in dobrimi spisi ter za jedno tiskano polo obširnejši. Velja s pošto vred 80c. Dobiti je pri: SLOVENIC PUBLISHING CO., 82 Cortlandt St., New York City. ali v podružnici FRANK SAKSER, 6104 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Iz Avstro-Ogrske.

Rusija in Balkan.

Že pred balkansko vojno je bilo vse naperjeno proti Avstriji. — Turška in rumunska vlada.

REDLOVO PREMOŽENJE.

Turška se opravičuje. Atentator Kavalki Mustafa si je baže sam vzel življenje v ječi.

Dunaj, Avstrija, 1. dec. — Nova odkritja, ki se tičejo tajne zveze med rusko vlado in balkanskimi narodi, so povzročila povsod veliko razburjenje. Doznalo se je namreč, da so bili balkanski narodi že pred izbruhom vojne s Turčijo vsi proti Avstro-Ogrski.

Rusija je bila že izdelala popoln načrt in natančno določila, koliko vojakov naj pošlje na mejo ta ali ona država. Poleg tega je bil tudi določen čas, kadaj naj se začne vojne operacije.

Rusija je nameravala podpirati svoje južne zaveznike z orožjem in prisiliti Rumunsko in Turčijo, da bi ostali nevtralni.

Iz Prage naznanjajo, da je razglašen konkurz nad premoženjem polkovnika Alfreda Redla, prejšnjega šefa generalnega štaba v osmem kornem poveljstvu.

Kot smo že poročali, je Redl špioniral v prid Rusiji, kateri je tudi za drag denar prodal precej načrtov in drugih važnih listin. Ker se je bal, da bi mu oblast ne prišla na sled, se je koncem meseca maja sam ustrelil.

Carigrad, Turčija, 1. dec.

Turška vlada se je danes pisemno opravičila, ker je dala aretirati na nekem ruskem parniku Kavalki Mustapho, ki se je bil baže udeležil atentata na velikega vezirja Šefket pašo. Sodišče ga je spoznalo krivega in ga obsodilo na smrt, toda drugo jutro, ga je našel paznik mrtvega v ječi. Pravijo, da se je sam usmrtil.

Ruska vlada je zahtevala, da naj se dozdnevni atentator takoj izpusti, ker je njegov zločin le političnega značaja, in mu nikdo ne more ničesar zalega storiti, dokler se nahaja pod varstvom ruske zastave.

Ameriški škof.

Rim, Italija, 1. dec. — Duhovnik Henry Althoff, ki je bil do deljen cerkvi sv. Barbare v Akaville, Ill., je postal naslednik škofa Johna Janssena.

Denarje v staro domovino

K.		K.	
5.	1.10	180.	26.60
10.	2.15	140.	26.65
15.	3.15	160.	30.70
20.	4.20	180.	32.75
25.	5.20	170.	34.80
30.	6.25	180.	36.85
35.	7.25	190.	38.90
40.	8.30	200.	40.90
45.	9.30	250.	51.15
50.	10.30	300.	61.35
55.	11.35	350.	71.60
60.	12.35	400.	81.80
65.	13.40	450.	92.00
70.	14.40	500.	102.25
75.	15.45	600.	122.70
80.	16.45	700.	143.15
85.	17.45	800.	163.60
90.	18.45	900.	184.00
95.	19.45	1000.	204.00
100.	20.45	2000.	407.00
110.	22.50	3000.	610.00
120.	24.55	4000.	813.00

Poklitarja je včeta pri teh sveta. Doma se nakazane svote popolnoma izplačajo brez vinarje odbitka.

Naše denarne pošiljatev razpisilja za zadnje pošte a. k. pošiljatev hranilnični urad na Dunaju v nakrajnjem času.

Denarje nam poslati je najprej ličneje do \$50.00 v gotovini v priporočnem ali registriranem pismu, večje zneske pa po Postal Money Order ali pa po New York Bank Draft.

FRANK SAKSER, 82 Cortlandt St., New York, N. Y. 6104 St. Clair Avenue, N. Y. Cleveland, O.

Krasni in brzi parnik
(Avstro-American proge)
MARTHA WASHINGTON
odpluje v četrtek dne 11. decembra
vožnja do Trsta same 13 dni.
do Trsta ali Reke . . . \$39.00
Cena voznih listkov: do Ljubljane . . . \$40.18
do Zagreba . . . \$40.08
Za posebne kabine (oddelek med II. in III. razredom) stane vožnja samo \$4.00 več za odrasle, za otroke polovica. Ta oddelek posebno druzinam priporočamo.
Vožnje listke je dobiti pri FR. SAKSER, 82 Cortlandt St., New York.

Eksotična ljubezen.

Za "Glas Naroda" priredil G. P.

Zdravnik, katerega so poklicale oblasti, je označil kot smrtni vzrok "srčno kap". Morda je imel prav.

Le en človek ni pritril temu mnenju, a neverjetno je zmajeval z glavo šele dan pozneje, ko je pri zaprtih vratih čital pismo svojega prijatelja — glas iz groba.

In ako bi pokazal to pismo sodnijskim izvedencem, bi se izvid tudi ne glasil drugače. Zdravnik bi morda prinašalec pisma pomilovalno pogledal ter si mislil pri tem: "Ubogi človek!"

Tako se navadno sodi o stvarih, katerih se ne razume in raditega ni govoril prijatelj mrtvega, z nikomur glede pisma, katerega je bil sprejel. Sežgal ga je enostavno. A v dotični noči ni mogel spati, kajti vsebina pisanja mu je stala neprestano pred očmi...

Dragi prijatelj!

Morebiti ti pišem danes zadnji pot. Odkar sem se poročil je preteklo eno, kratko leto, eno leto in dva dni nebes na zemlji in vendar čutim, da je vse pri kraju — sreča, veselje in življenje. Kako sem skušal boriti se proti senci, ki me obkrožuje, a danes čutim, da je močnejša kot sem jaz, da bi bil vsak odpor brez smisla. Moja žena, — kako le po zveni to, in danes zvečer, ko mislim na senco, lepše kot kdaj — moja žena je šla spat in jaz sedim tu, mlad, zdrav in močan ter — pišem svojo oporoko.

Tudi jaz pojdem kmalu k počitku. Bog ve ali se še kdaj prebudim. Trdno sem prepričan, da je to zadnja noč mojega življenja in raditega ti pišem to-le pismo. A naj me zadene, kar me hoče. — Zaslujil sem.

Ali se še spominjaš 12. julija pred dvema leti? Ti mogoče ne, a zame je bil to najusodnejši dan mojega življenja. Mogoče se mi posreči vzbuditi v tvojem spominu posamezne dogodke.

Bil sem utrujen in nervozen ko si me obiskal ter sem si želel razvedrila. Misliha sva, da bova videla kako glumstvo, a sva doživela največje čudo. Zate je bilo vse le dobro prirejena igra zame pa doživljaj, ki je bil mero dajen za vse moje bodoče življenje.

Ko sva sedela v šotoru ter opazovala Arabca in njegovo reptile, se je vzbudilo v moji duši čudno poželjenje, da primem eno teh gladkih kačjih teles v svojo roko ter ga ovijem krog vratu in tilnika.

Naenkrat pa se je prikazala za Arabcem glava ženske, koje oč so bile nepremično vprte vame. Prevzel me je čuden občutek slutel sem, da stojim tu brez moči pred močnejšo voljo. Skušal sem se boriti proti temu, slediti predstavi, — a bilo je nemogoče.

Moje oči so se vedno in vedno vračale k zmagujočim, obetajočim in ljubimim pogledom Arabke. Končno je zapustilo občinstvo šotor. Sledil sem tebi in drugim kot v snu.

Ko sem šel skozi odprtino v šotoru, je neka roka prišla za mojo in neki glas mi je zašepetal v polutemi v uho: "Pričakuj me v treh urah!"

Presenečen sem se ozrl, a videl le senco, ki je izginila v no-tranziji šotora. Premišljeval sem, ali naj sledim skrivnostnemu povabilu. Zakaj? Nisem bil več gospodar svojih sklepov in malo po polnoči sem šel zopet ven v park.

Nobenega človeka ni bilo vidi, ki bi se smejal moji neumnosti. Sedel sem v travo in čakal. Tedaj pa me je prišel obgrajati čudovito sladak, vabeč, usvajajoč vonj. Kam sem zašel? Ležal sem v mehkem pesku pušave in iz daljave je prihajalo šumenje glasov ter glasnejše klicanje muezina. Nato se je polagoma porazgubila ta slika, ostal je le opojen, dušec vonj in počasi se je ob moje telo priplazilo mokrotno kačje telo. Obsedel sem nepremično ter nisem čutil nikakega strahu. Tedaj pa je dvignila kača glavo in njene oči, oči Arabke, so se povsnile proti meni...

Ko sem se prebudil, sem sedel v travo, nedaleč od šotora glumača. Ravno sem hotel ustati ter se podati domov, ko sem zaslišal za seboj neko šumenje. Počasi je prihajala Arabka iz temine noči

proti meni in zopet sem čutil, kako se je neka tuja sila polastila moje volje, kako sem brez odpora pričakoval bodočih stvari. Počasi je prihajala, ovila svoji rok krog mojega vratu... "Tu sem!"

Niti besedice nisem rekel, temveč jo poljubil, ker sem vedel, da si je tega želela. In nato sem čutil, kako se je njeno telo privilo k mojemu in vedel nisem ničesar več kot da jo držim v svojih rokah, da spadava zdaj skupaj in za vso večnost.

Kot v snu so potekle ure in ko sem se poslovil od nje, sem ji obljubil, da zopet pridem. Bila je žena in sužnja krotilec kačin ko mi je rekla, da je odšla le še moja, si nisem upal oporekati. Vedno in vedno sem se vračal k njej in nekega dne sem jo vzel s seboj.

Poznaš in veš, da sem mož, ki ne more vsega, kar stori, tudi zagovarjati, da pa tudi sovražim navado, prati se na stroške drugih. Nikomur nočem obesiti krivde, a jaz nisem bil oni, ki ji je rekel, naj mi sledi. Prav nič nisva dogovorila, a nekega dne sva odpotovala. O času, ki je sledil temu, ti morem le malo povedati. Našla sva na Španskem košček zemlje, na katerem sva živela le drug drugemu. Izpolnjevala je vse moje misli, poželje si nisem ničesar drugega kot nje in bil sem nesrečen, ako sm jo moral zapustiti le za trenutek.

Ce sem jo ljubil, ne vem, a mislil sem, da ne morem živeti, ako ne čutim njenih nežnih, vitkih udov, ki so se nežno oprijemali mojega telesa.

Pretekli so trije meseci in polagoma je prišel bledeti čar, s katerim me je bila obdala kot s opremo. Neposredno me je vprašala nekega dne: "Ali me še ljubiš, gospod?" Ko sem seveda pritril, da je strastno objela z obema rokama. "Slišaj, moj gospod in zapovednik. Mož, kateremu sem pripadala predno sem te spoznala, ve, kje se nahajam. Vedel je tudi, da sem šla s teboj in njegove zadnje besede so bile: "Ako ti postane tujec, katerega ljubiš, nezvest, se moraš vrniti k meni. Jaz te bom umoril in tvoj duh mu bo neprestano sledil!" Te besede mi je govoril, gospod, in on nikdar ne laže!"

Skušal sem se smejeti ter jo privedi do drugih misli. Ona pa je ostala resna. "Ljubim te, gospod, in te rotim, da mi ostaneš zvest. Ako prelomiš zvestobo, noram slediti onemu in on me bo umoril. Nikdar, to ti obljubim, ne bom križala tvojih poti, a 12. julija, na dan, ko sva se prvič videla, se ti bom prikazala in te spomnila na najino ljubezen."

Nekaj časa pozneje sem moral potovati v trgovinskih zadevah. Jokaje me je prosila, ako me spremljati, a ostal sem trd, neizprosen...

In na enem teh svojih potovanj sem se seznanil s svojo ženo...

Dolgo sem se bojeval sam s seboj in mislim, da ji nisem nikdar omenil kakšne besedice o ljubezni, dokler mi ni nekega dne razkril slučaj, da me ljubi. Tedaj pa sem prenehal z bojem. Počel sem si lastnega doma, žene, ti bi me razumela, ... vprašal sem jo in ona je radostno pritrila. Karaj me, ako moreš, a nisem imel toliko poguma, da bi ji povedal o Arabki. Preskrbel sem vse za njeno bodočnost ter se nisem več vrnil na Špansko. Videl je nisem nikdar več.

Dne 2. julija sem se poročil z Nelly in najino poročno potovanje naju je privedlo v Pariz.

Dne 13. julija zjutraj, ko sem 'ot navadno čital časopise, mi je obstal pogled na par debelo tikanih vrstah:

Misteriozen umor Arabke.

Ne da bi čital, sem vedel, kdo je morilec in kdo žrtev. Kot v sen vtopljen sem obstal, sedajnost je bila izbrisana iz spomina in videl sem jo zopet pred seboj kako je iztezala roki proti meni, čutil sem zopet opojni vonj, ki me je omanjla. Iz teh nevarnih spominov pa me je enkrat vzdramil dobroznani glas. "Ali sanjaš že na vse zgodaj, dragec?" Bila je moja žena. In kako sem jo ljubil. Ovila mi je roki krog vratu ter mi pozorno pogledala v obraz. "Si pač dobil slaba poročila?"

Nasmehnil sem se prisiljeno. "Gotovo ne!" Videti je bilo, da mi je odgovorila, kajti hitro sem se obrnil proti njej ter ji rekel: "Na kaj naj bi mislil!"

"Zasmejala se je: "Videti je res, da sanjaš! Ničesar ti nisem rekla, na kar naj bi mislil."

Jaz sem pa vendar čisto natančno slišal besede!

Ozrl sem se po sobi naokrog, — bila sva sama... Vedel sem sedaj, kaj me čaka, a tudi v tem trenutku sem se bal povedati svoji ženi o preteči usodi. Pretekli teden sva se končno vrnila domov in na nekem izprehodu je izrazila žena željo, da bi šla v park. Jaz bedak! Ali sem pozabil, da je bil ravno usodopolni 12. julij, ali me je pa gnala neizprosa usoda, da zopet obiščem to mesto? Nikdar ne bom pozabil trenutka, ko mi je oledenela v žilah kri.

V šotoru je sedel, obdan od kač, Arabec. Skušal sem priti kolikor hitro mogoče zopet na prosto, a množica, ki je rinila za nama, naju je potegnila s seboj. Seveda me je Arabec že zdavno zapazil. Sedaj se je pričela zadnja točka programa. Velikanska Boa Constrictor se je vila med gledalci ter nabirala denar, katerega se ji je polagalo na ploščato glavo in kojega je vedno zopet nosila svojem gospodu. Vedno bližje je prihajala k najnemu mestu. Končno se je dvignila tudi pred nama v višino in videl sem njene oči, oči ženske, katero sem tako brezvestno zapustil. V istem trenutku se je obrnila s hitro kretnjo proti moji ženi in ravnotako brzo je zavžigala moja palica na njeno glavo. Nastal je strašen tumult. Molče je vzel Arabec kačo zopet na oder in ravnotako molče sva se vrnila z ženo domov. Večera je bilo vse mirno in kot vsled dogovora sva molčala oba o dogodku v šotoru. A nekaj naju je tlačilo, bivanje v sobi nama je bilo neprijetno in zato sva šla na izprehod. Ko sva se v temini vrnila domov, sem odskočil nazaj, poln groze. Pred menoj se je vzravnila v temini črna postava, dvoje zelenih oči se je obrnilo vame. Poln smrtnega strahu sem vzel ženo v naročje ter bežal. Za menoj pa se je glasilo kot dih: "Spominjaj se!"

Žena je šla vsa mrzlična v posteljo. Še trikrat sem slišal skrivnostni glas: "Spominjaj se!" in sedaj vem, da moram umreti...

Sedaj veš vse in naj se zgodi kar hoče, — ohrani me v dobrem spominu...

Prihodnje jutro so prinesli časopisi podrobno poročilo o skrivnostnem slučaju:

... in ko je končno razburjena služničad odprla vrata spalne sobe, se ji je nudil grozen pogled. Velikanska Boa Constrictor je bila ovita krog mlade gospe, katero je zadušila v spanju. Tudi soprog, na kojega prsih je počivala glava kače, je bil mrtev. Čudno je le to, da je bila tudi kača mrtva, dasiravno ni bilo na njej opaziti niti najmanjših znakov kake zunanje poškodbe. Boa Constrictor je bila baje last nekega potujočega krotileca, Arabca, o kojem pa ni mogoče najti nobenega sledu.

Izpred sodišča.

Izpred porotnega sodišča v Novem mestu.

Žrtev zagovorniškega poklica.

Novomeško kazensko sodišče se že dlje časa peča s slučajem, ki mora zanimati posebno vse zagovornike in čigar končna rešitev bo za vse zagovornike sploh važnega pomena. Podlaga temu slučaju je čisto enostavna: Neki Pahinger iz okolice kočevskih Poljan je bil obdolžen tatvine. Črnomošnjiški orožniški stražar Šimek ga je aretiriral. Fant je izpočetka dejanje tajil. Spotoma na orožniški postaji v Toplicah pa je svoje dejanje priznal, nakar je bil izpuščen in se je v tem smislu proti njemu vložila kazenska ovadba. Fant je pa pri razpravi svoje priznanje umaknil. Mati tega fanta je šla v Novo mesto k nekemu vpokojenemu višjemu uradniku, ki se za kratek čas peča tudi z zagovorništvom v kazenskih zadevah. Prosila ga je naj prevzame zagovorništvu za obtoženega sina. Pri tej priliki je žena zagovorniku povedala, da je orožnik fantu med potjo dal zausinec in ga na ta način siloma pripravil do tega, da je tatvino priznal. Dotični gospod je zagovorništvu prevzel. Pri glavni razpravi se je zagovornik med drugim glede krivde obtoženca skliceval tudi

na orožniško relacijo, iz katere je na posneti, da je bil fant zato aretiran, da bi bil pod vplivom aretacije svoje dejanje raje priznal. Ta zagovor pa ni bil vsakega državnemu pravdniku dr. Kremžarju. Ko se je sodni dvor po končanem dokazovanju umaknil v posvetovalnico, da izreče razsodbo, sta zagovornik in pravdnik prišla zunaj na hodnik v razgovor. Zagovornik je državnega pravdnika vprašal, čemu se zaradi tega slučaja tako razburja, češ, saj je bilo v nastopu orožnika nasproti obtoženemu fantu še vse drugače. Njemu, kot zagovorniku, da je namreč obtoženčeva mati povedala, da je orožnik fanta med potjo z zausinec nekako prisilil, da je fant tatvino priznal. Sicer pa to ne bi bilo nič čudnega, ker so mu kot bivšemu preiskovalnemu sodniku znani razni slučaji takega postopanja. Ko je zagovornik uvidel, da se je državni pravdnik za to kae mu je glede orožnika povedal, zelo resno zavzel, ga je prosil, naj stvar smatra kot zaupno povedano in naj je ne izrabi uradno. Državni pravdnik pa je dejal, da to kar mu je zagovornik povedal, njegove sili, da uradno postopa. In res se je takoj podal v posvetovalnico ter dosegel, da je sodni dvor prekinil posvetovanje in se je o stvari v smislu zagovornikovega poročila nadalje postopalo. Nasproti za dotičnega orožnika težki obdolžitvi je prizadejati fant sam izjavil, da ni res, da bi ga bil orožnik udaril ali sploh kako drugače izsilil njegovo priznanje. S tem pa je zagovornik prišel v zagoto. Kajti obdolženi orožnik je moral proti zagovorniku in ženski, ki je zagovornika tako informirala, vložiti tožbo, ki je je zastopalo državno pravdnništvo. Ker je Pahingerjeva mati izpovedala, da je stvar o zausinec zvedela po nekem šolarčku, kateremu je zopet njegov tovariš povedal, ki je baje videl, da je orožnik fanta udaril, in je zagovornik tu le žrtev prevečkrat zaupljivosti tako nasproti ženski, kakor tudi državnemu pravdniku, se je od strani državnega pravdnništva skušalo to zadevo izven sodnim potom poravnati. Toda orožniško poveljništvo je izjavilo, da tu ni samo kompetentno in mora za poravnavo dobiti dovoljenje od predstojnega ministrstva. Zagovornik pa s tem ni bil zadovoljen, ker bi se zadeva predolgo vlekla in si glede obtožbe ni v svesti kakšne krivde od njegove strani. Stvar je prišla pred okrajno sodišče, kjer sta bila oba oproščena, zagovornik in Pahingerjeva mati. Prvi sodnik je smatral, da je žena bila v dobri veri, da se je res tako zgodilo, kakor je zagovornika informirala. Zagovornik pa obdolžitve ni izrabil v javni razpravi, marveč šele po končani razpravi v zaupnem razgovoru z držav. pravdnikom, kakor je v sličnih slučajih sploh navada, da si oba funkcijonarja po končanem dokazovanju zaupno še kaj več povesta, kakor sta to storila med razpravo. Zagovornik tudi ni imel nobenega poudara in namena orožnika žaliti. Proti tej razsodbi se je pritožil orožnik, oziroma orožniško poveljništvo zastopano po državnem pravdništvu. Tozadevna razprava se je vršila v ponedeljek 20. oktobra. Državni pravdnik je zastopal stališče, da je bil razgovor med zagovornikom in državnem pravdnikom javen, da ga po vsebini ni smatrati zaupnim in da je najmanj kar je zagovornik tu zagrešil, malomarnost. Državni pravdnik dr. Kremžar kot priča zaslišan ponovi svojo prvotno izpoved. Razgovor ni bil zaupnega značaja, on se je zagovorniku celo umikal, in je kot uradna oseba bil primoran ugotoviti, kaj je na zagovornikovo obdolžitvi resničnega. Sodni dvor je ugodil predloga obtoženega zagovornika na zaslišanje nadaljnjih prič, razpravo preložil.

Vojska med Slovenci in Turčin v Birni vasi.

Kaj takega v Novem mestu še niso z lepa doživeli, kar 17 moških na obtožni klopi. Razen enega, starejšega Jenkota, so večinoma mladi fantje, nekaj med njimi niti 20 let stari. Obtoženi so valed sledečih dogodkov: V Birni vasi in okolici je bilo nastanjenih več inozemcev iz raznih krajev Hrvaške, Bosne, pa tudi iz nekdanjega turškega ozemlja. One, ki so bili nastanjeni pri Golobu, so zaradi njih turško zvo-

neuh imen nazivali posebej kot se Turčine ali Turke, v splošnem pa so jih z drugimi vred imeli za Hrvate. Delali so pri zgradbi nove železnice. Ker so bili z vsako plačo zadovoljni, jih domačini niso posebno radi videli, ravnotako pa tudi nasprotno so Hrvati domačinom očitali, češ, da kmetovalci jemljejo drugim delavcem zaslužek. To prikrito nasprotje se je pojavljalo večinoma le v "dobi volji". No in v nedeljo 21. septembra s ta bili obe stranki tako "dobre volje", da je napetost na obeh straneh izbruhnila na dan. Po izpovedbi Hrvatov, so jih domačini nagнали s kamecem. Trije Hrvatje so pribežali na Golobov dom, med njimi sta bila Osman in Mehmet, ki sta pri Golobu stanovala. Goloba je to vpitje zbudilo, prišel je ven in fante miril. Eden domačinov ga je zavrnil, da se od Hrvatov ne pusti poganjati domov. Domačini pa pravijo, da so postali prvi razburjeni še le tedaj, ko so slišali streljati in sicer so bili prepričani, da Hrvati streljajo. To da jih je ujezilo, zato so se vrnili h Golobovi hiši nazaj. Zdaj še le se je vnela prava bitka. Ampak tudi od nje ni dobiti prave slike. V objektivnem oziru je toliko dognano, da so domačini napadli hišo, oziroma sobo, kjer je onih 6 Hrvatov stanovalo; 4 izmed njih je že spalo, 2 pa sta bila baje še v veki. Napad se je izvršil s poleni in s kamni po veterincah (polknih) in tudi skozi okno. Padlo je tudi več strelav od ene in kot druge strani. Javna obtožba hoče vedeti, da je v sobi, kjer je spalo 6 Hrvatov, streljal domačin Alojz Knafelc. Ta je sicer tajil, a ker so njegovi lastni tovariši v preiskavi izpovedali, da je Knafelc res streljal, se je pogojno udal. Pri glavni razpravi pa je ponudil dokaz, da je na roko Osmana Jesarovića obstrelil njegov lastni brat ali bratranec. Ta zagovor je povzročil tem večje presenečenje, ker je tudi eden tistih Hrvatov, ki so takrat v sobi spali, kot je priča izpovedal, da je bil Mehmet res samokres in da on (priča) tudi ne ve, jedli je strel prišel od zunaj ali od nasprotni strani. Ker je Knafelc izjavil, da je Črnogorec pri delu na progi, je sodišče sklenilo ga takoj poklicati. Razprava se je prekinila in ob 3. uri popoldne nadaljevala. Kot priča je ta Črnogorec pod prisego tako izpovedal: Meni je Sabac Budimić po tem dogodku pravil, da je Mehmet streljal na Osmana v trenutku, ko se je ta prijel za vrata. Strel pa je bil najbrže namenjen na zunaj napadajočo do mačine. — Zdaj si je lažje razlagati, zakaj sta ravno ta dva "Turčina" tako hitro pobegnili, še predno je prišlo do obravnave. Očividno so jih Hrvatje izživali ne sam z vpitjem, ampak tudi s streljanjem. Zdaj se je Knafelcu bolj vrjelo, da je on vstrelil samo enkrat, pa ne proti hiši, marveč le za strašilo v tla. Po skoro 1 uro trajajočem posvetovanju je predsednik senata, dež. sod. svetnik dr. Furlan razglasil sledečo razsodbo: Vsi obtoženci se oproste obtožbe glede dogovo-

ra dogodkov v oni noči. Krivim pa se spoznajo, da so v skupnem sovražnem namenu započeli hudeodelstvo javne sile sledeči obtoženci, ki se obsodijo in sicer: Jože Senica na 7 mesecev, Jože Bele na 8 mesecev, Alojz Knafelc na 6 mesecev, Franc Koklič na 4 mesece, Alajzj Sešek na 5 mesecev, Janez Mokronovič na 8 mesecev, Jenko mlajši na 5 mesecev, Alojzj Horvat (vojak) na 5 mesecev, Jože Mavsar na 5 mesecev, Janez Bartelj na 3 mesece, Alojzj Počrvina na 4 mesece, Ivan Resnik (vojak) na 5 mesecev. Se posebej krivim spoznajo se: Senica, Bele in Mokronovič, ker so siloma vdrl v hišo z namenom Hrvatje napasti, kar pa je ostalo le pri poskusu, ker so Hrvatje že preje se poskrili v drugo sobo. (Kazen za to jim je vračunjena pri udeležbi napada). Popolnoma oprost se pa vseh obtoženih dejanj: Franc Jeran (ki je na lice mesta prišel še le po dogodku), Jenko starejši, (ki je le pazil na svojega sina in fante še svaril), potem oba Medica ter Janez Bele, ker se glede njih ni moglo ničesar gotovega dokazati, da bi bili soudeleženi skupnega napada. Knafelc se oprosti od obtožbe, da bi bil streljal v hišo, ker sodišče smatra za verojetno, da so tokrat Hrvatje streljali ven iz hiše in je bil Osman pri tej priliki obstreljen v roko. Najbolj občutno je ta obsodba zadela Resnika in Horvata, ker sta med tem časom postala vojaka.

Nova trgovska pogodba.

Pariz, Francija, 30. nov. — Francosko zunanje ministrstvo dela načrte za novo trgovsko po-

godbo s Združenimi državami. O tej zadevi se boste še posvetovali obe trgovski zbornici. Največ preglatve dela francoskim diplomatom tarif, ker ne vedo, če bo ostal nespremenjen tudi za vprihodnje.

PROŠNJA.

Rojak Jakob Vertin, kateri se nahaja že več let v bolnišnici državnih zaporov v Deer Lodge, Mont., prizadet od mrtvouda na levi strani, upa biti v kratkem pomiloščen po guvernerju v Helena, Mont. Radi njegove bolezn ne bode nikdar več mogel hoditi. Je brez denarja in vsake pomoči. Zato se obrača do svojih rojakov s ponižno prošnjo, da mu vsak po svoji moči pomagamo vsaj toliko, da si nabavi vozček, s katerim se bode mogel voziti od hiše do hiše zadnje ure svojega obupnega življenja. Tak vozček stane okrog \$100. Torej če nabereimo v 100 slovenskih naselbinah po \$1, smo mu pomagali in nam se pa nič ne pozna. Rokaji, usmilimo se reveža, kateri je že preveč pretrpel za svoj nepremišljen greh. Vsak najmanjši dar bo hvaležno sprejet. Darove pošiljajte na uredništvo Glas Naroda.

Nadalje so darovali: Milwaukee, Wis.: John Jaklič in Frank Novak po 50c, Frank Gall 25c.

St. Marie's, Idaho: Neimenovan in J. Sittar po \$1.

Conemangh, Pa.: Katy Belee 50c.

Danes nabranega \$3.75, poprej \$56.90, vsega skupaj \$60.65.

Rojak Vertin je sedaj pomiloščen in se nahaja v Great Falls, Mont. Rokaji, priskočite mu na pomoč in zberite zanj že vsaj toliko, da si bo kupil zaželen vozček. Uredništvo.

NAZNANILO.



Čenjenim rojakom Slovence in Hrvatom naznanjam razprodajo svojega naravnega domačega vina. Cena belemu vinu je 45 in 50c galon; črnemu vinu pa 35 in 40c galon s posodo vred. Manjših naročil od 25 galon ne sprejemem. Z naročilom pošljite polovico denarja in ostanek se mi pošlje ko vino sprejmete.

Za obilo naročil se toplo priporočam posestnik vinograda

FRANK STEFANICH, R. B. 7, Box 124, Fresno, Cal.

Kedor izmed rojakov iz okolice Trinidad, Colo. želi moje vino, naj se obrne na:

Mr. FRANK KREK, 213 W., Main St., Trinidad, Colo.

ker on ga naroča po cele kare.

ZA BOŽIČ IN NOVO LETO

se kaj radi spominjajo Slovenci svojcev v stari domovini

in jim pošiljajo darove; seveda iz te dežele večinoma le

GOTOVE DENARJE; v tem oziru je najboljše, da

se obrnejo v materinem jeziku na podpisanega, kateri

: : : : vse hitro in točno odredi. : : : :

Frank Sakser
82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
6104 ST. CLAIR AVENUE, N. E., CLEVELAND, O.



Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

URADNIKI:

Predsednik IVAN GERM 597 Cherry Way or Box 57, Braddock, Pa.
Podpredsednik: IVAN PRIMICZIC, Eveleth, Minn., Box 641.
Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn., Box 434.
Pomoćni tajnik: MIHAEL MRAVINEC, Omaha, Neb., 1234 So. 15th St.
Blagotajnik: IVAN GOUZE, Ely, Minn., Box 105.
Zaupnik: ALOJS VIRANT, Lorain, Ohio, 1700 E. 28th St.

VRHOVNI ZDRAVNIKI:

Dr. MARTIN J. IVEK, Joliet, Ill., 930 No. Chicago St.

NADZORNIKI:

ALOJS KORTELEC, Salido, Colo., Box 523.
MIHAEL KLOBUCHAR, Calumet, Mich., 115 — 7th St.
PETER SPEHAR, Kansas City, Kans., 422 No. 4th St.

POROTNIKI:

IVAN KERZISNIK, Durand, Pa., Box 128.
FRANK GOUZE, Chisholm, Minn., Box 73.
MARTIN KOCHERAR, Pueblo, Colo., 1219 E. 11th Ave.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na glavnega tajnika, vse denarne pošiljave na glavnega blagotajnika.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

NOVICE IZ STARE DOMOVINE.

KRANJSKO.

Tretja železniška zveza s Trstom. Z aneksijsko Bosno in Hercegovino ter zasigurnim avstrijskega interesa sferi v Albaniji predvsem pa ako se posreči doseči avstrijski vladni pametne trgovske zveze s Srbijo, stopa v ospredje vprašanje tretje železniške zveze s Trstom. Kakor znano, vodi sedaj v Trst predvsem Južna železnica in kot druga državna železnica. Obe progi pa sta tako grajeni, da ostane veliko rodovitnih in industrijskih pokrajin brez direktne zveze z našim trgovskim emporijem, s Trstom. Zato se je začelo razmišljati vprašanje, ako ne bi bila mogoča še tretja zveza s Trstom, ki bi šla iz severa čez Gornje Štajersko, Koroško, St. Andrej, Velikovec, elezno Železno Kapljo, Jezersko, Kranj, Škofjo Loko, Poljansko dolino, Idrijo in Ajdovščino v Trst. Ta železnica ne bi bila le najkrajša zveza s Trstom, torej z morjem, vezala bi obenem od severa do juga monarhije vse one kraje, ki so gospodarsko važni. Osebito bi ta zveza ustrezala željam industrije od Kokre pa do Idrije. Koliko leži naprimer v koroških hribovitih lesa, ki trohijo, ker nimamo komunikacije, da bi se spravil les v svet. Kar se ga izvozi, se ga izvozi izključno iz vozov, kar naravnost podraži pridelek najmanj za polovico. Da bi Kranj in njega okolica s to zvezo pridobil enainteno, leži na dlan, a obenem bi bila ustanovljena tudi že toliko željena zveza s Škofjo Loko in gospodarsko rodovitno Poljansko dolino ter rudokopom Idrija. Obenem ta železnica ne bi bila le trgovsko-politične koristi. Pospeševala bi v največji meri tudi tujski promet, ki bi posebno ob poletnem času prihajal od juga. Tudi strateško ne bi ta železnica imela prav posebnih pomen, ker teče državna železnica, ki vozi skozi Jesenice, ob celi progi skoro izključno ob italijanski meji. Vprašanje je torej eminentne važnosti in le želeži je da stopijo vsi zainteresirani krogi v stik ter skušajo uresničiti to, za vsa država obla, za Gorenjce pa še posebej sila važni projekt.

Reparski napad. Dne 9. novembra ob pol 6. zvečer je izvršil neki 16 do 18letni mladenič reparski napad, to pot pa na najživahnejšem mestu, v bližini vodnjaka pod Tivolijem v Ljubljani. Dogodek je bil sledeči: Ko se je vračala 9. nov. zvečer ob pol 6. mestna učiteljica gđ. Albina Sarkova z dvema gospodičama domov, jih je napadel neznan lopov na križišču ceste ob tivolskem ribnjaku in poti, ki prihaja iz grada proti glavnemu drevoredu. Gospodičena ga je zapazila že poprej, bil je 16 do 18leten fant, slok, precej visok, delavsko obločen z zelo kratkim sivim suknjičem, čepico na glavi in kakor trditelj spremljevalki, je imel poornjen obraz, brk ni imel. Potegnil je rekoč: "Taško sem!" za ročno torbico, jo odtrgal in zbežal ob hišici, kjer stanejo oskrbniki ribnjaka. Zasedovanje je bilo brezupno. Skrajna predznost je bil ta rop, tako zgodaj, na obljude nem kraju, kjer so bili komaj 20 korakov spredaj, zadaj in na vozni cesti ljudje, dame in gospodje gđ. Sarkova je naznanila stvar pri c. kr. državni policiji, uradnik pa ji je odvrnil: "To je bila

kaka otročarija, fantje bero take knjige." Vsekakor so čudni nazori, če je rop — otročarija.

V hišo pokore. Meseca oktobra lanskega leta je nekdo ukradel bajtariju Martinu Kočarju po domače Matičetu na Senturski gori pri Cerkljah iz miznice 710 kron. Te tatvine je bil takoj osumljen Alojzij Perne, po domače Kozi-marjev Lojze, ki je bil načelnik "Orlov", odbornik katoliškega izobraževalnega društva, cerkvenik, organist, telesna straža in sel ondotnega župnika ter desna roka ondotne učiteljice, ki dobiva 25% draginsko doklado. Alojzij Perne je sprva tatvino tajil, kasneje pa je ozirom priznal, da je vzel iz Matičetove miznice veliko kuverto, v kateri je bilo 710 kron, in da je ta denar dal širani pešestniku Habjanu v Uševcah. To je priznal tudi pred preiskovalnim sodnikom v Kranju. Kasneje pa je jel dejanje tajiti. Prva obravnava se je vršila pred delnim sodiščem v Ljubljani meseca decembra lanskega leta. Organista je zagovarjal dr. Pegan. Obravnava se je preložila, ker je dr. Pegan predlagal zaslišanje raznih prič, ki bi naj dokazale popolno nedolžnost "vrlega katoliškega mladeniča". Druga obravnava se je vršila začetkom letosnjega leta. Pri tej obravnavi se je dognalo, da je Lojze tisti večer, ko je Matiče spravil ban-kovce v miznico, z učiteljico "dominantal". Vključ temu pa Lojze ni mogel dokazati svojega alibija, ker nista mogla z učiteljico nave-sti, kako dolgo sta "dominantal". Ker je bilo dovolj zanesljivih dokazov, da je res Alojzij Perne izvršil tatvino, da je sodišče obsodilo na 8 mesecev težke ječe. Pri obravnavi se je dognalo, da je 22-letni obtoženec "abstinent", to se pravi: pil ni samo takrat, kadar ni imel niti vinarja v žepu in kadar mu noben gostilničar ni vedel dal žganja na kredo. Takisto se je dognalo, da je Lojze delal izlete na Jesenice in da je pri takih prilikah ukradel svojemu staremu očetu svote do 50 K. Pri raz-pisni se je učiteljica krepko vztrajala za "nedolžnega" obto-ženca, seve, ker se je bala, da bi izgubila partnerja pri "domina-nju". Zanimivo je, kar je izpove-dila pri razpravi oziromski straž-mojster. Rekel je med drugim: "Ko sem gnil obtoženca skozi Sentursko goro, me je srečal g. nadučitelj Karmelj iz Komende, me ustavil in prosil, naj grem s Permetom v župnišče, da ga bo g. župnik v moji in nadučiteljevi navzočnosti o stvari natančno za-slišal. Ta poziv sem odklonil, re-koč, da v takih zadevah gospod župnik ne prihaja v poštev, ker spada aretovanec naravnost pred sodnika." Proti obsodbi se je Per-netov zagovornik dr. Pegan pri-tožil na graško nad sodišče, a tudi tu so bili mnenja, da tudi "Or-lova" ni dovoljeno krasti in so sodbu ljubljanskega deželnega so-dišča potrdili. Akt je še romal ne-kam na Dunaj, a tudi tu so rekli, da Lojze Perne, četudi načelnik "Orlov", odbornik katoliškega izobraževalnega društva, organist in cerkvenik, vendar ne sme kra-sti. Lojzetu je ostala vkljub mo-gečnim zaščitnikom vendarle ka-zen. Ker so ga medtem poklicali v vojske, je Lojze moral sleči vo-jlaško suknjo in oditi v hišo po-kore.

Delo v Završnici. Deželni odbor je v zadnji seji oddal dela za električno centralo v Završnici. Dovolj cev v dolžini 900 metrov je prevzela železarna Vitkovec na Moravskem za pavšalno ceno 122.000 K. Turbine bosta gradili tvrdki Tönnies in Žabkar iz Ljubljane za svoto 73.314 K. Strojce dobavi akejska družba Union za 108.200 K. Družba Union bo izvršila tudi vsa instalacijska dela v centrali in izpeljavo daljnovidov. Uprava električne centrale se bo vodila popolnoma ločeno od de-želne uprave. Podjetje se bo po-dimeno "Deželna električna na-prava" vpisala v trgovski regi-ster.

Pretep v višavah. Na 20 metrov visokem tovarniškem dimniku to-varne na Savi je oče sina tako močno pretepel, da je pri tem sin nezavesten oblašal. V tovarni po-pravljajo, oziroma postavljajo na novo nekatere poškodovane dim-nike Martinovih peči. To delo je tovarna poverila neki češki firmi, katera je odposlala dva delavca. Slučajno sta delavca ene krvi — oče in sin. Delo je jako nevarno, ker se okoli okroglega dimnika od gotove daljave do daljave sa-mo verigo napne in na to desko pritrdi, na kateri delavca stojata, drugače imata pa samo kline v dimnik zabite, po katerih gor in dol plezata. Kakor omenjeno, sta se delavca oče in sin na dimniku sporekla, oče je bil pijan in je pri tem lastnega sina z nekim izvešnim orodjem tako močno po glavi udaril, da je sin nezavesten ko-maj na en meter širokem graštu na dimniku oblašal.

Vlcm. Neznani vlomilec je vletel v Taneerjevo gostilno na Jesenicah. Pokradel je iz omare natarici 200 K in damsko uro.

PRIMORSKO.

Umrl je v Gorici v bolnišnici u-smiljenih bratov znani gorški meščen F. Nodu. Pokopali so ga 6. nov.

Imenovanje. Za veterinarnega asistenta pri namestniku v Tr-stu je imenovan Andrej Poberaj, naš rojak iz Solkana; doslej je služboval v Vipavi kot kranjsko-deželni veterinar.

Tihotapci. Iz Kanala, 6. nov. Danes je odvedla financa v gor-ske zapore precej znanega trgo-va z živino Frana Loviščka, po domače Berac iz Krstnice pri Ka-nalu, in to radi tihotapstva. Pred-njim so zaprli Antona Bajta od Melinkov, Antona Markiča od Markičev, Josipa Peternele iz Kostanjevce, Antona Marvica iz Strmece, Josipa Berdona od Ber-donov v Italiji; vsi ti so zaprti radi tihotapstva, in sicer se gre za več sto volov. Fran Lovišček je bil baje načelnik vsej zvezi. Vole so prevažali iz Italije na Kanalsko in odotod naprej. Vso zadevo je zasedel Karol Pahor, orožniški stražmešter v Kanalu. Govori se, da bodo sledile še dru-gje aretacije. V teh krajih se javi velika potreba slovenskih orožni-kov, ker drugače bo v orožniški službi vedno več Nemcev. Kakor se vidi, ne manjka med Slovenci sposobnih ljudi za orožniško slu-zbo; eden najboljših pa je straž-mešter Pahor v Kanalu, doma iz Opjatogasela na Krasu. Poznajo jezik ljudstva, poznajo šege in običaje in poravnajo lahko marsi-kako zadevo mirnim putem, ko bi kak tujec, nepoznavajoč našega ljudstva, napravil iz nje celo afe-ro in spravil ljudi v nesrečo. Pri orožnikih v naši deželi je že sedaj preveč Nemcev, z izvestne strani pa se dela na to, da naj jih bo še več. Mi pa pravimo: dosti jih je! Treba je spraviti v službo doma-če ljudi. Slovence, ne manjka med njimi sposobnih.

Obtožen je bil radi težke teles-ne poškodbe Avgustin Brelih s Cerkljanskega. Zvečer 9. sept. letos je grozil Gabrijelu Bevkun in ga poškodoval potem v pretepu. Brelih je bil sedaj obsojen na tri mesece težke ječe.

Nezgoda. Na nogi se je ranil v hlevu 45letni Josip Mikulin, ko-lon g. Vajsa v Krmini. Ranjen je imel zlasti en prst. Zato so pripel-jali Mikulina v bolnišnico v Go-rici, kjer so mu odrezali ranjeni prst na nogi.

Radi potepuštva je bila obsoje-na pre gorški okrajno sodnijo 16letna Josipina Stadler, nekje s Štajerskega, na 3 dni zapore. A-retirali so jo v nekem hotelu v Gorici, kjer se je nahajala v dru-žbi nekega oficirja.

Ostra zima. Iz Istre poročajo, da je pričakovati letos ostro zi-mo. Mravlje namreč so svoje "hi-še" postavile letos jako visoko in jih dobro zadelale od vseh strani, kar pomeni ostro zimo. Tako pravi-jo kmetovalci.

Radj tatvine. 40letni Alojzij Kolarič, s Štajerskega doma, je precej znan na gorški sodniji, ker je bil že večkrat kaznovan. Sedaj je bil obtožen, da je ukradel 26. julija letos pri Sv. Luciji bičkelj, vreden 110 K, nekemu Mihi Klav-čiču, dalje, da je pobral Uršuli Bitežnikovi obleke za 10 K; obto-žen je bil tudi falzificiranja svoje delavske knjižice. Kolarič je ob-sojen na 8 mesecev težke ječe s posti.

V hiši zgubljenih deklet v Go-rici je pobrala 18letna Marija Frič, nekje z Moravskega doma, natakarku Ivanu Štanglu svoto 176 K. Ko so jo aretirali, je pri-znala, da je vzela res 76 K in pred sodnijo povedala, da jih je tudi vrnila, o bankoven 100 K pa ne ve nič. Obsojena je bila na 2 me-seca zapore s posti.

S samocmrilnim namenom baje se je ranil na Brjah Ivan Birsar. Prepeljali so ga v gorško bolni-šnico k usmiljenim bratom. Vzrok so bile družinske razmere. Birsar se je ustrelil v desno stran prsi.

ŠTAJERSKO.

Iz strahu pred zaporem. Dne 6. nov. se je obesil v Mačjemdolu pri St. Lovrenču ob Temenici 60 let stari Goršek, po domače "Špendau". Našli so obešenega na snici. Vzrok temu dejanju je baje bojazen pred kazenskim za-porom, ker je dal že pred deveti-mi leti svojemu vojaščini še pod-vrženemu sinu denar za pot v A-meriko.

Dezertir. Dne 7. nov. je dezertir-al od 7. inf. polka v Gradeu frajtar Frane Santinger, doma iz nemškega Koroškega. S seboj je vzel 120 K vojaškega denarja. Predno jo je pobrisal iz Gradea, se je še sam povsaj za korporala in se odpeljal z voznim listkom II. razreda proti jugu. Po telefonič-nem poročilu mariborske policije so Santingerja na Pragerskem pri-jeli. Orožništvo je nepravega "korporala" eskortiralo v garni-zijske zapore.

Zamclati se hoče afera glede kipa sv. Janeza Nep. na maribor-skem starem dravskem mostu. "Marburgerer" je pisala v sni-slu, kot bi bil kip trhel, kar pa pri sličnem kamenju ni v navadi. Kip je bil iz hudobije razbit in vržen v globino. Po Mariboru kro-žijo govorice, da so neki prostov-oljci bili poprej posebno "luštni" v "Tereshenhofu" in je po-tem moral kip sv. Janeza čutiti razpoloženje teh ljudi. "Lčvčev strah" se je zopet po-javil na Srednjem Štajerskem. Spoznali so v njem zopet — leva. Trije ljudje so ga videli. Pri o-rožnikih imajo baje shranjene tu-di odpadke "lovčevega strahu", ki so jih spoznali kot — levove.

KOROŠKO.

9500 kron izgubil. Dne 3. nov. je tržaška policija brzojavila v Celovec, da je neki potnik, ki se je vozil z brzovlakom št. 107, iz-gubil denarnico z vsebino 9500 K ali pri blagajni, ali na peronu ali pa v železniškem vozu. V Celovec niso našli denarja.

Smutna kosa. Iz Podgorja v Zg. Rožni. Umrla je v celovski bolniš-nici Terezija Ravtar, žena našega rojaka Matevža Ravtarja, tukaj-snjega posestnika in hišnega o-skrbnika Jožefove tiskarne v Ce-lovcu. Prestati je morala rajnica dolgoletno, mučno bolezen, do-klar ni 30. okt. v 50. letu starosti zapustila to solzno dolino, zapu-stivši moža in 13letno hčerko. Po-greba na praznik Vseh svetnikov se je na mestnem pokopališču v Trnjavi udeležila radi primerne-ga časa veliko občinstva.

Aretilali so v Beljaku vratarja na južnem kolodvoru, kar je po-zvzročilo v vsem mestu veliko sen-zacijo. Pravijo, da je aretacija v zvezi z izseljeniško afero. Vra-tarja so izročili okrajnemu sodi-šču, ki vodi preiskavo.

Poskusen samomor. Iz Beljaka poročajo: Dne 7. nov. zvečer se je poskusil topničar Schwarz v za-poro vojašnice obesiti, vendar pa so ga še pravočasno rešili. Topni-čar Schwarz je drugi kuhar v ofi-cirski menaži gorske artilerije in se je s prvim kuharjem sprl, za kar je bil kaznovan.

NAZNANILO.

Tem potom naznanjam, da bo-de dne 7. decembra točno ob 8. uri dopoldan redna mesečna se-ja Slovenskega samostojnega pod-pornega društva North Chicago in Wanegan. Prosim vse brate in sestre, da se iste v polnem šte-vilu udeležijo blagovolijo, ker bo volitev novega odbora za prihod-nje leto.

Z bratskim pozdravom
Joseph Root, tajnik.
(2-3-12)

NAZNANILO.

Članem društva "Jutrnja Zorja" št. 11 S. D. P. in P. D. v Conemaugh, Pa., se naznanja, da se bode vršila prihodnja seja dne 7. decembra točno ob 9. uri dop. Tem potom so vabljeni vsi člani, da se gotovo blagovolijo udeležiti seje, ker bode volitev novega dr. odbora. Člani, kateri se ne udele-že seje, plačajo 25c v društveno blagajno.

Z bratskim pozdravom
John Škufca, tajnik.
(2x 3&5-12)

Edina zaloga
Družinskih in Blaznikovih
PRATIK
za leto 1914.

1 iztis stane . . . 10c.
50 iztisov stane . . . \$2.75
100 iztisov stane . . . \$5.00
Cene Blaznikove pratike so iste.

V zalogi:
UPRAVNIŠTVA "GLAS NARODA",
82 Cortlandt St., New York
Call pa:
6104 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, O.

Kje je moj prijatelj ALOJZIJ KOPRIVEC? Letos meseca ma-ja je bil v Leadville, Colo., in sedaj ne vem, kje se nahaja. Doma je iz Dolenskega. Pro-sim cenjene rojake, če kedo ve kaj o njem, da mi poroča. — Frank Zajec, Box 332, Eveleth, Minn.
(29-11-3-12)

Rad bi zvedel, kje se nahaja KRIST. TENGE. Pred dvema letoma je bil tukaj v Lead Ci-ty, S. Dak., in sedaj ne vem, kje je. Prosim cenjene rojake, ako kedo ve za njegov naslov, da mi ga naznani, za kar mi bodem zelo hvaležen, ali pa naj se mi sam oglaš. — John Zu-pet, Box 576, Lead City, S. Dak.
(29-11-3-12)

MOHORJEVE KNJIGE!!

Mohorjeve knjige so došle ter smo jih pričeli danes razpošiljati. Knjige so sledeče:
1. Koledar za leto 1914.
2. Pravljice.
3. Zgodovina slovenskega na-coda.
4. V tem znamenju boš zmagal.
5. Mlada Breda.
6. Zorislava. Povest iz davnih dni.
Vseh šest knjig pošiljamo poštne prosto za 1.30.

SLOVENIC PUBLISHING CO.,
82 Cortlandt St., New York, N. Y.

SLOV. BRIVCI, POZOR!
Iščem izvežbanega slovenskega brivca, ki je zmožen nekoliko an-gleskega jezika. Delo stalno za poštnega človeka. Plača po do-govoru. Pišite na naslov:
Peter Popit,
P. O. Box 257, N. Chicago, Ill.
(29-11-3-12)

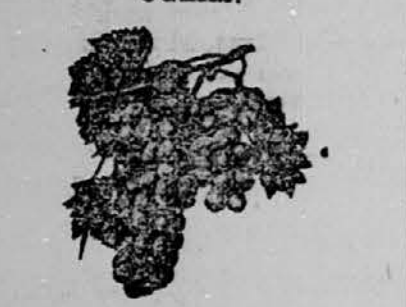
KRETANJE PARNIKOV
KEDAJ ODPLUJEJO IZ NEW YORKA

PARNIK	ODPLUJE	V
La Lorraine	dec.	3 Havre
Lusitania	dec.	3 Liverpool
Finland	dec.	3 Antwerpen
Baltic	dec.	4 Liverpool
Oceanic	dec.	5 Southampton
Pres. Lincoln	dec.	6 Hamburg
Columbia	dec.	6 Glasgow
Argentina	dec.	6 Trst-Fiume
Fr. d. Grosse	dec.	9 Bremen
Neu-Amsterdam	dec.	9 Rotterdam
Carpathia	dec.	9 Trst-Fiume
Nizara	dec.	10 Havre
La Savoie	dec.	10 Havre
Zeeland	dec.	10 Antwerpen
Kais. Aug. Vic.	dec.	11 Hamburg
Martha Washington	dec.	11 Trst-Fiume
Celtic	dec.	11 Liverpool
New York	dec.	12 Southampton
Rochambeau	dec.	13 Havre
Prinz Fr. Wilh.	dec.	13 Bremen

Glede cene za parobrodne list-ke in vsa druga pojasnila obrnite se na:

Frank Sakser,
82 Cortlandt St., New York City

OGLAS.



Cenjenim rojakom priporočam svoja

NARAVNA VINA
iz najboljšega grozdja.

Lansko rudeče vino po 40c gal., lansko belo vino po 45c gal. in najboljši staro belo vino po 50c gal. 100 proof močan tropinjevec 4 1/2 galone \$12, 10 galon pa \$25. Vino pošiljam po 28 in 60 gal. Vinarna in distillerija blizo po-staje.

Pošljite vsa pisma na:
Stephen Jackse,
Box 161, St. Helena, Cal.

CLEVELAND, OHIO.

Ivan Benčič
4654 St. Clair Ave.,

CLEVELAND, OHIO.

Naznanilo in priporočilo.

Helo Joe, kam pa Georg?
No saj veš kam, k našemu rojaku Marintzlu, kateri je izurjen krojač in nas rojake najboljše postreže. Da pri-merne cene, dobro blago in lepo naredi obleko. Zakaj bi hodili k tujcu, ko imamo domačina. Pojdi, gremo k Ma-rintzlu, da naročimo obleke in suknje. Saj veš za nje-gov naslov 516 1/2 Buttlr St., v sredi slovenske raselbine v Pittsburg, Pa.

F. MARINTZEL.

Največ denarja iz

Amerike

nalaga se v



MESTNI HRANILNICI LJUBLJANSKI

v Ljubljani v Prešernovi ulici št. 3, Kranjsko.

Denarni promet koncem leta 1912 ie znašal nad, . . . 660 milijonov kron.

Hranilnih vlog nad
42 milijonov kron.

Rezervnega zaklada nad
1,300.000 kron.

Sprejema vloge vsak dan in jih obrestuje po

4 1/2 %

brez odbitka.

Nevezdignjene obresti pripisuje vsakega pol leta h kapitalu. Sprejema vložne knjižice dru-gih denarnih zavodov kot gotov denar.

Za varnost vložnega denarja jamči zraven rezervnega zaklada še mestna občina Ljubljan-ska z vsem premoženjem in vso davčno močjo. Izguba vložnega denarja je nemogoča, ker je po pravilih te hranilnice, potrjenih po c. kr. deželni vladi izključena vsaka špe-kulacija z vložnim denarjem.

Zato vlagajo v to hranilnico sodišča denar mladoletnih otrok in varovancev, župnišča cerkven, in občine občinski denar. Tudi iz Amerike se nalaga največ denarja v to hranilnico. Naš dopisnik v Zjed. državah je že več let

FRANK SAKSER,

82 Cortlandt St.,
NEW YORK.

6104 St. Clair Ave., N. E.,
CLEVELAND, O.

